

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW¹⁾**

z dnia2012 r.

**w sprawie szczegółowych zasad i trybu wykonywania czynności kontrolnych
w spółdzielczych kasach oszczędnościowo – kredytowych i w Krajowej Spółdzielczej
Kasie Oszczędnościowo – Kredytowej.**

Na podstawie art. 64 ust. 3 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo – kredytowych (Dz. U. z 2012 r. poz. 855) zarządza się co następuje:

§ 1. Rozporządzenie ustala zasady i tryb wykonywania czynności kontrolnych w spółdzielczych kasach oszczędnościowo – kredytowych, zwanych dalej „kasami” i w Krajowej Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo – Kredytowej, zwanej dalej „Kasą Krajową”, w zakresie określonym w ustawie z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo – kredytowych (Dz. U. z 2012 r. poz. 855).

§ 2. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1) ustawa – ustawę z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo – kredytowych (Dz. U. z 2012 r. poz. 855);
- 2) inspektor – osobę, o której mowa w art. 64 ust. 1 ustawy;
- 3) zespół inspekcyjny – zespół, o którym mowa w art. 65 ustawy, wykonujący czynności kontrolne w jednostce kontrolowanej, określony w upoważnieniu do przeprowadzenia kontroli;
- 4) jednostka kontrolowana – kasę lub Kasę Krajową;
- 5) kierownictwo – w jednostce kontrolowanej – zarząd tej jednostki, zaś w oddziale jednostki kontrolowanej – dyrektor oddziału lub inna osoba kierująca oddziałem;
- 6) materiał dowodowy – materiał źródłowy stanowiący podstawę ustaleń przedstawionych w protokole z kontroli, w szczególności potwierdzający wystąpienie nieprawidłowości w jednostce kontrolowanej;
- 7) dokumentacja robocza z kontroli – materiał dowodowy oraz opracowania, zestawienia i obliczenia, w tym te o których mowa w art. 69 ust. 1 i 2 ustawy.

**Rozdział I
Postanowienia ogólne**

§ 3.1. Czynności kontrolne, o których mowa w § 1, dokonywane są w ramach kontroli prowadzonej przez Komisję Nadzoru Finansowego w kasach lub w Kasie Krajowej.

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej – instytucje finansowe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. Nr 248, poz. 1481).

2. Czynności kontrolne, o których mowa w ust. 1, poza wymienionymi w art. 67 i 68 ustawy, mogą w szczególności obejmować kontrolę wypełniania przez jednostkę kontrolowaną obowiązków nałożonych przepisami ustawy z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2010 r. Nr 46, poz. 276, z późn. zm.²⁾).

§ 4. 1. Czynności kontrolne w jednostce kontrolowanej wykonywane są w oparciu o Plan czynności kontrolnych na dany rok. W uzasadnionych przypadkach czynności kontrolne w kasie lub w Kasie Krajowej mogą być przeprowadzane także w przypadku, gdy nie zostały ujęte w Planie czynności kontrolnych.

2. Plan czynności kontrolnych Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego w kasach jest przekazywany do wiadomości Kasy Krajowej w celu uwzględnienia w jej działaniach czynności podejmowanych przez Urząd Komisji Nadzoru Finansowego i zapewnienia efektywnego nadzoru nad kasami. Kasa Krajowa bez uzgodnienia z Urzędem Komisji Nadzoru Finansowego nie może podejmować kontroli kasy w trakcie wykonywania czynności kontrolnych w kasie przez ten Urząd.

§ 5. Dokumentami upoważniającymi do wykonywania czynności kontrolnych w jednostce kontrolowanej jest upoważnienie wydane przez Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego oraz legitymacja służbowa.

§ 6. 1. Czynności kontrolne w kasach i w Kasie Krajowej przeprowadzane są po uprzednim pisemnym zawiadomieniu kierującego jednostką kontrolowaną.

2. W przypadku, gdy kontrola ma zostać przeprowadzona w oddziale kasy, zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli doręcza się kasie, która informuje oddział o zapowiadanej kontroli.

3. W zawiadomieniu o zamiarze wszczęcia kontroli zamieszcza się informacje wskazane w art. 69 ust. 3 ustawy oraz w art. 79 ust. 6 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2010 r. Nr 220, poz. 1447, z późn. zm.³⁾).

§ 7. 1. Czynności kontrolne prowadzone w jednostce kontrolowanej mogą być poprzedzone czynnościami przygotowawczymi, które mają na celu ograniczenie pobytu w siedzibie jednostki kontrolowanej do niezbędnego minimum i zmniejszenie uciążliwości przeprowadzanej kontroli.

2. W ramach czynności przygotowawczych do kontroli, upoważniony przez Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego pracownik Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego może się zwrócić do jednostki kontrolowanej z prośbą o przygotowanie informacji, które są niezbędne do przeprowadzenia czynności kontrolnych.

3. W wykazie informacji wskazuje się:

- 1) informacje, jakie jednostka kontrolowana ma obowiązek przedłożyć zespołowi inspekcyjnemu;

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 182, poz. 1228 oraz z 2011 r. Nr 134, poz. 779, Nr 199, poz. 1175, Nr 234, poz. 1391 i Nr 291, poz. 1707.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 239, poz. 1593 oraz z 2011 r. Nr 85, poz. 459, Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 120, poz. 690, Nr 131, poz. 764, Nr 132, poz. 766, Nr 153, poz. 902, Nr 163, poz. 981, Nr 171, poz. 1016, Nr 199, poz. 1175, Nr 204, poz. 1195 i Nr 232, poz. 1378.

- 2) sposób prezentacji informacji, w szczególności w formie zestawień, obliczeń, tabel i schematów;
- 3) formę w jakiej informacje mają zostać udostępnione;
- 4) terminy, w których poszczególne informacje powinny zostać udostępnione zespołowi inspekcyjnemu;
- 5) sposób udostępnienia informacji zespołowi inspekcyjnemu.

4. Terminy, o których mowa w ust. 3 pkt 4, określa się biorąc pod uwagę czas potrzebny na zgromadzenie i odpowiednie opracowanie niezbędnych informacji przez jednostkę kontrolowaną, uwzględniając wielkość i możliwości tej jednostki oraz rodzaj żądanych informacji.

5. Sposób przekazania żądanych informacji uzgadnia się z jednostką kontrolowaną, uwzględniając bezpieczeństwo przekazywanych danych, w tym zwłaszcza ich ochronę przed zniekształceniem oraz dostępem osób nieuprawnionych.

6. W uzasadnionych przypadkach, w szczególności w przypadku przeprowadzania czynności kontrolnych, które nie zostały ujęte w Planie czynności kontrolnych, zgodnie z § 4 ust. 1, możliwe jest przeprowadzenie czynności kontrolnych bez przeprowadzania uprzednio czynności przygotowawczych, o których mowa w ust. 1.

Rozdział II

Zespół inspekcyjny

§ 8. 1. Skład zespołu inspekcyjnego określony jest w upoważnieniu do przeprowadzenia kontroli, wydanym przez Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego.

2. Członkowie zespołu inspekcyjnego, w zakresie wynikającym z upoważnienia, są uprawnieni do:

- 1) wstępu do wszystkich pomieszczeń kontrolowanego;
- 2) wglądu do wszelkich dokumentów kontrolowanego;
- 3) sporządzania uwierzytelnionych kopii, odpisów lub wyciągów z dokumentów oraz zestawień i danych niezbędnych do przeprowadzenia kontroli;
- 4) wglądu do danych zawartych w systemie informatycznym kontrolowanego oraz sporządzenia kopii lub wyciągów z tych danych, w tym w formie elektronicznej;
- 5) żądania udzielania ustnych lub pisemnych wyjaśnień w zakresie objętym kontrolą, w wyznaczonym terminie, oraz zapewnienia terminowego udzielania wyjaśnień przez pracowników;
- 6) żądania zapewnienia warunków i środków będących w dyspozycji kontrolowanego niezbędnych do sprawnego przeprowadzania kontroli.

§ 9. 1. Skład zespołu inspekcyjnego może ulec zmianie.

2. W przypadku zmiany składu zespołu inspekcyjnego, upoważniony pracownik Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego niezwłocznie informuje o tym jednostkę kontrolowaną i doręcza tej jednostce upoważnienie do przeprowadzenia kontroli.

§ 10. Zespół inspekcyjny może wykonywać te czynności w niepełnym składzie, nie mniejszym jednakże niż dwuosobowy.

§ 11. Pracami zespołu inspekcyjnego kieruje inspektor wyznaczony spośród jego członków, zwany dalej „kierującym kontrolą”.

§ 12. 1. Inspektor upoważniony do wykonywania czynności kontrolnych podlega wyłączeniu od udziału w tych czynnościach, jeżeli ich wyniki mogą wpływać na jego prawa lub obowiązki albo na prawa i obowiązki jego małżonka, krewnych, powinowatych bądź osób związanych z nim z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli oraz osób, z którymi pozostaje w bliskich stosunkach.

2. O przyczynach powodujących wyłączenie inspektor zawiadamia kierującego kontrolą, a kierujący swojego przełożonego. Decyzję w sprawie wyłączenia podejmuje upoważniony przez Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego pracownik Urzędu.

Rozdział III Czynności kontrolne

§ 13. 1. Kierujący kontrolą niezwłocznie po przybyciu zespołu inspekcyjnego do lokalu jednostki kontrolowanej powiadamia o tym:

- 1) w centrali kasy lub Kasy Krajowej – prezesa albo innego członka zarządu kasy lub Kasy Krajowej, a w razie ich nieobecności osobę czynną w lokalu kasy lub Kasy Krajowej;
- 2) w oddziale kasy – dyrektora oddziału lub osobę kierującą tą jednostką, a w razie ich nieobecności osobę czynną w lokalu oddziału.

2. Przed przystąpieniem do wykonywania czynności kontrolnych inspektorzy okazują dokumenty wymienione w § 5.

3. Zarząd lub osoba kierująca jednostką kontrolowaną informuje pracowników tej jednostki o rozpoczęciu czynności kontrolnych w sposób przyjęty w tej jednostce.

§ 14. Kierownictwo jednostki kontrolowanej zapewnia inspektorom warunki do sprawnego przeprowadzenia czynności kontrolnych, w szczególności zapewnia pomieszczenie lub pomieszczenia spełniające wymogi BHP i udostępnia do korzystania niezbędne urządzenia techniczne, niezwłocznie przedstawia do kontroli żądane księgi, dokumenty lub wyciągi z dokumentów oraz zestawienia i dane niezbędne do przeprowadzenia kontroli, oraz terminowo udziela wyjaśnień.

§ 15. 1. Czynności kontrolne powinny być przeprowadzane w lokalu jednostki kontrolowanej. W celu usprawnienia przebiegu kontroli poszczególne czynności kontrolne, o których mowa w art. 67 i 68 ust. 1 i 2 ustawy – mogą być, przeprowadzane również w Urzędzie Komisji Nadzoru Finansowego, po poinformowaniu na piśmie jednostki kontrolowanej o dokumentach, których kopie będą badane w siedzibie Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego.

2. W zakresie w jakim jest to niezbędne dla dokonania czynności kontrolnych inspektorzy są uprawnieni do poruszania się po lokalu jednostki kontrolowanej i wstępu do poszczególnych pomieszczeń za okazaniem legitymacji służbowej.

3. Oryginały dokumentów udostępniane przez jednostkę kontrolowaną nie mogą być wynoszone poza lokal jednostki kontrolowanej. Jednostka kontrolowana zapewnia ochronę dokumentów pozostawionych tej jednostce.

4. W czasie trwania kontroli kopie dokumentów i innych nośników informacji niezbędnych do przeprowadzenia danej czynności kontrolnej mogą być wynoszone przez inspektorów poza lokal jednostki kontrolowanej tylko, gdy czynność kontrolna przeprowadzana jest w siedzibie Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego. Ograniczenie to nie stosuje się do kopii dokumentów i innych nośników, o których mowa w § 18 ust. 2.

5. W celu załączenia materiałów do dokumentacji roboczej z kontroli, członkowie zespołu inspekcyjnego mogą wnosić kopie dokumentów i innych nośników informacji, o których mowa w § 18 ust. 2, poza lokal jednostki kontrolowanej. Kierujący kontrolą niezwłocznie zawiadamia na piśmie jednostkę kontrolowaną o wynoszonych kopiach dokumentów i innych nośników informacji, dostarczonych przez tę jednostkę.

§ 16. 1. Żądając udostępnienia dokumentów lub wyciągów z dokumentów oraz zestawień i danych niezbędnych do przeprowadzenia kontroli oraz ich kopii, inspektor wskazuje jakie materiały mają zostać przedstawione i w jakim terminie. Wyznaczając termin inspektor bierze pod uwagę rodzaj dokumentów, zestawień i danych oraz przewidywany czas potrzebny na ich wyszukanie lub przedstawienie w sposób i formie zgodnej z żądaniem.

2. Otrzymanie oryginałów oraz kopii dokumentów i innych nośników informacji inspektor potwierdza na piśmie w sytuacji gdy zwraca się o to jednostka kontrolowana. Taki sam tryb dotyczy zwrotu tychże materiałów jednostce kontrolowanej.

§ 17. 1. Kopie dokumentów lub wyciągów z dokumentów oraz zestawień i danych podlegających badaniu w trakcie prowadzenia czynności kontrolnych, inspektor może sporządzać samodzielnie.

2. Na żądanie kierującego kontrolą jednostka kontrolowana na własny koszt tłumaczy na język polski udostępniane inspektorom dokumenty oraz informacje. Wraz z tłumaczeniem przedkłada się oryginał lub kopię przetłumaczonego dokumentu lub informacji.

§ 18. 1. Najpóźniej w dniu zakończenia kontroli kierujący kontrolą lub inny członek zespołu inspekcyjnego zwraca jednostce kontrolowanej oryginały otrzymanych od niej dokumentów.

2. Nie podlegają zwrotowi kopie dokumentów i innych nośników informacji, które zespół inspekcyjny uznał za materiał dowodowy z kontroli, i które stanowią dokumentację roboczą z kontroli.

§ 19. 1. Na żądanie inspektora pracownik jednostki kontrolowanej jest obowiązany udzielić wyjaśnień ustnych lub pisemnych, w zakresie tematycznym objętym kontrolą. W przypadku odmowy udzielenia takich wyjaśnień kierujący kontrolą przekazuje na piśmie członkowi zarządu kasy lub Kasy Krajowej, a w przypadku oddziału kasy – dyrektorowi lub osobie kierującej tą jednostką organizacyjną, zakres żądanej informacji, podając termin wysłuchania wyjaśnień ustnych lub złożenia wyjaśnień pisemnych.

2. Odmowa udzielenia wyjaśnień stanowi podstawę do podjęcia przez Komisję Nadzoru Finansowego działań nadzorczych wskazanych w ustawie.

3. Jeżeli pracownik wezwany do złożenia wyjaśnień z usprawiedliwionych przyczyn nie może udzielić wyjaśnień ustnych lub pisemnych w terminie wskazanym w żądaniu, o którym mowa w ust. 1, niezwłocznie zawiadamia o tym kierującego kontrolą, wnosząc jednocześnie o złożenie wyjaśnień w najwcześniejszym dogodnym dla wnioskodawcy terminie. Kierujący kontrolą powinien w miarę możliwości przychylić się do wniosku, chyba że jest on bezzasadny lub zaproponowany termin jest zbyt długi.

§ 20. Kierujący kontrolą organizuje spotkanie końcowe z kierownictwem jednostki kontrolowanej w celu przedstawienia ustaleń kontroli a w szczególności wskazania stwierdzonych naruszeń przepisów prawa i występujących nieprawidłowości. Na spotkanie końcowe jest zapraszany – za pośrednictwem jednostki kontrolowanej – przedstawiciel rady nadzorczej oraz biegły rewident a w kasach przedstawiciel Kasy Krajowej. W kasach

realizujących program postępowania naprawczego na spotkanie jest też zapraszany kurator nadzorujący realizację programu, jeżeli był powołany.

Rozdział IV

Protokół z kontroli

§ 21. Z przeprowadzonej kontroli sporządzany jest protokół.

§ 22. 1. Protokół z kontroli, zwany „protokołem” sporządza kierujący kontrolą lub w jego zastępstwie inny członek zespołu inspekcyjnego w terminie określonym w art. 69 ust. 5 ustawy, wykorzystując przy tym dokumentację roboczą z kontroli.

2. W protokole, poza informacją o ustaleniach kontroli, w tym stwierdzonych naruszeniach przepisów prawa i nieprawidłowościach występujących w działalności jednostki kontrolowanej, zamieszcza się:

- 1) datę i miejsce sporządzenia protokołu;
- 2) oznaczenie jednostki kontrolowanej ze wskazaniem jednostki organizacyjnej kasy lub Kasy Krajowej, w której przeprowadzono kontrolę i jej adresu;
- 3) imię, nazwisko i stanowisko służbowe kierującego kontrolą;
- 4) imię i nazwisko kierującego kontrolowaną jednostką organizacyjną kasy lub Kasy Krajowej;
- 5) określenie zakresu i celów kontroli;
- 6) dzień rozpoczęcia i zakończenia kontroli, zgodnie z informacją zawartą w upoważnieniu do kontroli, ze wskazaniem przerw w trakcie jej przeprowadzania;
- 7) datę, na którą badano poszczególne dokumenty i inne nośniki informacji lub ich kopie;
- 8) informację o liczbie egzemplarzy protokołu wraz załącznikami;
- 9) datę i miejsce podpisania protokołu przez jednostkę kontrolowaną;
- 10) wykaz załączników do protokołu;
- 11) podpisy osób uprawnionych do podpisania protokołu wraz ze wskazaniem ich stanowiska służbowego oraz daty złożenia podpisu.

3. W przypadku kasy protokół sporządza się w czterech egzemplarzach i przeznacza po jednym egzemplarzu dla zarządu kasy, rady nadzorczej kasy, Kasy Krajowej oraz Komisji Nadzoru Finansowego.

4. W przypadku Kasy Krajowej protokół sporządza się w trzech egzemplarzach i przeznacza po jednym egzemplarzu dla Zarządu Kasy Krajowej i Rady Nadzorczej Kasy Krajowej, oraz jeden egzemplarz dla Komisji Nadzoru Finansowego.

5. Kierujący kontrolą przekazuje protokół z kontroli w sposób zapewniający dostarczenie go do jednostki kontrolowanej.

§ 23. 1. Termin i reprezentacje stron podpisujących protokół określa art. 69 ust. 6 i 9 ustawy.

2. Protokół może być przez jednostkę kontrolowaną:

- 1) podpisany bez zastrzeżeń;
- 2) podpisany z zastrzeżeniami;
- 3) niepodpisany.

3. Odmowa podpisania protokołu przez jednostkę kontrolowaną lub zwłoka w jego podpisaniu nie wpływa na jego ważność oraz prowadzenie postępowania pokontrolnego, w szczególności wydania jednostce zaleceń po kontroli.

§ 24. 1. Po podpisaniu protokołu nie dokonuje się w nim żadnych poprawek i dopisków z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Oczywiste omyłki pisarskie prostuje kierujący kontrolą, parafując sprostowania. Urząd Komisji Nadzoru Finansowego o sprostowaniu oczywistych omyłek pisarskich informuje pisemnie jednostkę kontrolowaną.

§ 25. 1. Kontrolowana jednostka może zgłosić zastrzeżenia lub złożyć wyjaśnienia do protokołu także wówczas, gdy nie podpisała protokołu w terminie przewidzianym na podpisanie protokołu określonym w art. 69 ust. 6 i 9.

2. Zastrzeżenia lub wyjaśnienia, o których mowa w ust. 1, powinny być sporządzone w formie pisemnej oraz dołączone do każdego egzemplarza protokołu i przekazane Komisji Nadzoru Finansowego do rozpatrzenia.

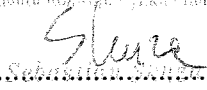
3. W razie wniesienia zastrzeżeń do protokołu z kontroli, do zaleceń pokontrolnych Komisja Nadzoru Finansowego dołącza pisemne stanowisko organu nadzoru wraz z uzasadnieniem w sprawie uwzględnienia, częściowego uwzględnienia albo nieuwzględnienia zastrzeżeń.

Rozdział V Przepisy końcowe

§ 26. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 27 października 2012 r.

MINISTER FINANSÓW

ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Rozwoju Ryńka Finansowego

.....
(podpis Dyrektora Departamentu)

Akceptuje
PODSEKRETARZ STANU

.....
(podpis członka Kierownictwa Ministerstwa
Finansów nadzorującego Departament
projektujący)

Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym

DYREKTOR
Departamentu Prawnego

UZASADNIENIE

Ustawa z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo – kredytowych (Dz. U. z 2012 r. poz. 855) zwana dalej „ustawą”, objęła spółdzielcze kasy oszczędnościowo – kredytowe (dalej określane mianem „kas”) oraz Krajową Spółdzielczą Kasę Oszczędnościowo – Kredytową (dalej jako: „Kasa Krajowa”) nadzorem sprawowanym przez Komisję Nadzoru Finansowego. Tym samym nadzór nad kasami, wykonywany dotychczas przez Kasę Krajową, został zastąpiony publicznym nadzorem państwowym, realizowanym przez organ administracji, nadzorujący także pozostałe instytucje finansowe. Upublicznienie nadzoru nad kasami znajduje uzasadnienie w rosnącym znaczeniu systemowym tych instytucji finansowych, przejawiającym się m.in. we wzroście liczby członków kas (w roku 2000 wynosiła 349 tys., natomiast do roku 2008 wzrosła do 1.856 tys. a do 2011 r. do ponad 2 mln członków).

Projekt niniejszego rozporządzenia uszczegóławia jeden z aspektów nadzoru wykonywanego nad kasami i Kasą Krajową, tj. zasady przeprowadzania czynności kontrolnych. Został on przygotowany w wykonaniu delegacji ustawowej z art. 64 ust. 3 ustawy i stanowi doprecyzowanie regulacji zamieszczonych w Rozdziale 6 tej ustawy.

Kontrola przeprowadzana w kasie oraz Kasie Krajowej, ma na celu weryfikację prawidłowości i legalności działania tych instytucji finansowych. Wobec tego niezwykle istotne jest wyposażenie osób przeprowadzających kontrolę w takie uprawnienia i zapewnienie im takich procedur działania, aby przy ich wykorzystaniu możliwe było rzetelne i łatwe wykrycie nadużyć czy nieprawidłowości, które mogły wystąpić w jednostce kontrolowanej. Z tego też względu projektodawca, opracowując niniejsze przepisy, kierował się postulatem rzetelności i transparentności, ale też efektywności i sprawności wykonywania kontroli, w oparciu o współpracę z jednostką kontrolowaną. Z drugiej jednak strony założył, że przeprowadzana kontrola powinna w jak najmniejszym stopniu ingerować w bieżącą działalność instytucji finansowej tak, aby nie zakłócać nadmiernie jej funkcjonowania, zwłaszcza jeżeli nie jest to niezbędne dla prawidłowego przeprowadzenia czynności kontrolnych.

Poniżej omówione zostały szczegółowe rozwiązania zaproponowane przez projektodawcę w poszczególnych przepisach projektu niniejszego rozporządzenia.

W § 1 wskazany został zakres przedmiotowy projektowanego rozporządzenia. Zgodnie z delegacją ustawową zamieszczoną w art. 64 ust. 3 ustawy w projekcie uregulowano zasady i tryb wykonywania czynności kontrolnych w kasach oraz w Kasie Krajowej. Rozporządzenie niniejsze będzie stanowiło doprecyzowanie ustawowych zasad kontroli przeprowadzanej przez Komisję Nadzoru Finansowego we wskazanych wyżej instytucjach finansowych. Natomiast jego przepisy nie znajdują zastosowania do kontroli jaką na podstawie art. 63 ust. 1 ustawy wykonuje w kasach Kasa Krajowa. Takie zdefiniowanie zakresu przedmiotowego rozporządzenia wynika z systematyki ww. ustawy i z faktu, że delegacja do wydania tego aktu normatywnego znalazła się w artykule regulującym kontrolę realizowaną przez Komisję Nadzoru Finansowego. Natomiast sposób przeprowadzania czynności kontrolnych przez Kasę Krajową należy do zakresu normowania *zasad i metodyki*, które to dokumenty powinny być opracowane przez radę nadzorczą Kasy Krajowej (art. 63 ust 3 ustawy).

§ 2 przedmiotowego projektu zawiera definicje niektórych pojęć używanych w rozporządzeniu. W związku z tym ustawa z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo – kredytowych (Dz. U. z 2012 r. poz. 855) nazywana jest w projekcie *ustawą*. Mianem inspektora określa się osobę, o której mowa w art. 64 ust. 1 ustawy, to jest pracownika Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego, wykonującego czynności kontrolne w

kasie lub Kasie Krajowej. Poszczególne kasy, jak również Kasa Krajowa obejmowane są jednym wspólnym określeniem: *jednostka kontrolowana* – co jest zgodne z terminologią przyjętą przez ustawodawcę w art. 69 ust. 6 – 7 ustawy. Natomiast pod pojęciem *kierownictwo* – zgodnie z § 2 pkt 5 projektu – rozumie się w jednostce kontrolowanej – zarząd tej jednostki, zaś w oddziale jednostki kontrolowanej – dyrektora oddziału lub inną osobę kierującą oddziałem.

W § 2 pkt 6 projektodawca zdefiniował pojęcie *materiał dowodowy*. Jest to taki materiał źródłowy, który stanowiący podstawę ustaleń przedstawionych w protokole z kontroli w szczególności potwierdzający wystąpienie nieprawidłowości w jednostce kontrolowanej. Zgodnie z art. 69 ust. 7 ustawy w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w jednostce kontrolowanej Komisja Nadzoru Finansowego przedstawia tej jednostce zalecenia pokontrolne. Niezastosowanie się do tych zaleceń może stanowić przesłankę do skorzystania przez Komisję z przysługujących jej wobec kasy środków nadzorczych, o których mowa w art. 71 ust. 2 ustawy. Wykrycie nieprawidłowości w jednostce kontrolowanej ma zatem zasadnicze znaczenie dla podejmowanych następnie wobec tej jednostki działań. Z tego też względu wszelkie materiały źródłowe (czyli różnego rodzaju źródła dowodowe, np. dokumenty, dowody rzeczowe), które stwierdzałyby wystąpienie nieprawidłowości w kasie lub Kasie Krajowej, zostały określone mianem materiałów dowodowych.

Ponadto § 2 pkt 7 projektu wyjaśnia, że pod pojęciem *dokumentacji roboczej* z kontroli należy rozumieć sporządzone kopie dokumentów i nośników informacji oraz opartych na nich opracowania, zestawienia i obliczenia, o których mowa w art. 69 ust. 1 ustawy, klasyfikując je do jednej kategorii dokumentów.

W § 3 ust. 1 projektu wskazano zakres podmiotowy kontroli, wymieniając organ uprawniony do jej przeprowadzenia (Komisja Nadzoru Finansowego) oraz podmioty kontrolowane (kasy oraz Kasa Krajowa). Ponadto ust. 2 uzupełniono czynności kontrolne odbywające się w ramach kontroli przeprowadzanej na podstawie ustawy o kontrolę wymienioną w ustawie z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2010 r. Nr 46, poz. 276 z późn., zm).

W § 4 ust. 1 projektu wskazano, że w uzasadnionych przypadkach istnieje możliwość przeprowadzenia czynności kontrolnych nie ujętych w Planie czynności kontrolnych na dany rok, który stanowi generalną podstawę prowadzenia kontroli. Zakres przedmiotowy kontroli, określany jest każdorazowo – zgodnie z art. 79 ust. 6 pkt 4 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej – w zawiadomieniu o zamiarze wszczęcia kontroli. Dopuszczalny zakres kontroli wynika z ustawy oraz z ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. Nr 157, poz. 1119, z późn. zm.).

Ponadto zgodnie z § 4 ust. 2 Plan czynności kontrolnych przekazywany do wiadomości Kasy Krajowej pozwala na zapewnienie efektywnego nadzoru poprzez uwzględnienie przez nią w jej działaniach czynności prowadzonych przez zespół inspekcyjny. Przepis ust. 2 wprowadza również ograniczenie w zakresie prowadzenia przez Kasę Krajową kontroli kas w trakcie wykonywania czynności kontrolnych w kasie przez Urząd Komisji Nadzoru Finansowego.

W § 5 projektu wskazane zostały dokumenty uprawniające do wykonywania czynności kontrolnych w jednostce kontrolowanej. Są nimi: upoważnienie wydane przez Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego oraz legitymacja służbowa inspektora. Przedmiotowy przepis ma charakter porządkujący i systematyzujący – w wyodrębnionej jednostce redakcyjnej przedstawia unormowanie, które wyprowadzić można także z mającego szerszy zakres przedmiotowy art. 64 ust. 1 ustawy. Jednocześnie § 5 stanowi swego rodzaju punkt wyjścia dla zamieszczonej w dalszych jednostkach redakcyjnych regulacji dotyczącej upoważnienia do przeprowadzenia kontroli.

Z literalnego brzmienia art. 64 ust. 1 ustawy oraz zharmonizowanego z nim § 5 projektu wynika, że okazanie upoważnienia wydanego przez Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego jest niezbędne, aby inspektor mógł wykonywać czynności kontrolne w jednostce kontrolowanej. Nie jest natomiast wymagane doręczenie tego upoważnienia jednostce kontrolowanej (jako przedsiębiorcy) lub osobie przez nią upoważnionej – obowiązek doręczenia, wynikający z art. 79a ust. 1 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej został w tym konkretnym przypadku wyłączony przez precyzyjną (w tym zakresie) dyspozycję art. 64 ust. 1 ustawy. Przepisy ustawy nie przewidują też dopuszczalnego w szczególnych sytuacjach na podstawie regulacji ustawy o swobodzie działalności gospodarczej wyjątku, który umożliwiłby rozpoczęcie czynności kontrolnych bezpośrednio po okazaniu legitymacji służbowej, a jeszcze przed okazaniem upoważnienia. Daje temu wyraz także § 5 projektu rozporządzenia, wskazując równocześnie upoważnienie do przeprowadzenia kontroli jak i legitymację służbową, jako dokumenty upoważniające do podjęcia czynności kontrolnych.

W § 6 projektu określono kwestie związane z zawiadomieniem wskazując, że czynności kontrolne powinny zostać przeprowadzane po uprzednim pisemnym zawiadomieniu kierującego jednostką kontrolowaną (§ 6 ust. 1).

Zgodnie z § 6 ust. 2 o zamiarze wszczęcia kontroli zawiadamia się kasę, w której kontrola ma być przeprowadzona. Tak też będzie w przypadku, gdy kontrola dotyczy wyłącznie oddziału kasy lub Kasy Krajowej – zawiadomienie nie podlega wówczas doręczeniu oddziałowi. Oddział, jako jednostka organizacyjna w ramach struktury kasy lub Kasy Krajowej, jest informowany o szczegółach planowanej kontroli przez swoją centralę.

Zgodnie z § 6 ust. 3 projektu w zawiadomieniu powinny zostać zamieszczone zarówno informacje wymagane przez art. 69 ust. 3 ustawy, jak i art. 79 ust. 6 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej tj. oznaczenie organu, data i miejsce wystawienia, oznaczenie przedsiębiorcy, wskazanie zakresu przedmiotowego kontroli, informacje o terminie i czasie planowanej kontroli, wskazanie składu zespołu inspekcyjnego, wskazanie zakresu informacji niezbędnych do przygotowania przez jednostkę.

Ponadto określając w zawiadomieniu czas kontroli zgodnie z art. 69 ust. 3 ustawy powinna zostać uwzględniona dyspozycja wynikająca z art. 80a ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, natomiast przy określaniu terminu rozpoczęcia kontroli zasadne jest zastosowanie art. 79 ust. 4 ww. przedmiotowej ustawy.

W § 7 ust. 1 wprowadza możliwość przeprowadzenia czynności przygotowawczych przed przystąpieniem do wykonywania czynności kontrolnych w jednostce kontrolowanej, które powinny przyspieszyć i ułatwić przeprowadzaną kontrolę. Na podstawie ust. 2 w ramach tych czynności jednostka kontrolowana przygotowuje informacje niezbędne do przeprowadzenia czynności kontrolnych. W uzasadnionych przypadkach, w szczególności w przypadku przeprowadzania czynności kontrolnych nie ujętych w Planie czynności kontrolnej możliwe jest odstępianie od czynności przygotowawczych (§ 7 ust. 6).

W § 7 ust. 3 dotyczącym wykazu informacji, które mają zostać przygotowane dla zespołu inspekcyjnego przez kasę określa się przede wszystkim zakres zagadnień jakie mają obejmować czynności przygotowawcze, jak również formę i terminy, w których poszczególne informacje powinny zostać udostępnione zespołowi inspekcyjnemu.

Jednocześnie zgodnie z § 7 ust. 3 i 5, mając na uwadze bezpieczeństwo sporządzonych informacji zostanie określony sposób udostępnienia żądanych informacji, który zapewni bezpieczeństwo przekazywanych danych, w tym zwłaszcza ich ochronę przed zniekształceniem oraz nieuprawnionym dostępem osób niepowołanych

W § 7 ust. 4 projektu wskazano wytyczne w zakresie ustalenia terminu na udostępnienie zespołowi inspekcyjnemu informacji wskazanych w ww. wykazie. Termin ten powinien zostać określony biorąc pod uwagę czas potrzebny na zgromadzenie i odpowiednie opracowanie niezbędnych informacji przez jednostkę kontrolowaną, uwzględniając wielkość i możliwości tej jednostki oraz rodzaj żądanych informacji. Istotne jest, że terminy te nie mogą upływać przed wskazanym w zawiadomieniu o zamiarze wszczęcia kontroli dniem rozpoczęcia kontroli – w przeciwnym razie doszłoby do faktycznego rozpoczęcia kontroli jeszcze przed jej formalnym wszczęciem.

W art. 69 ust 3 ustawy wskazano, że w zawiadomieniu o zamiarze wszczęcia kontroli powinna zostać zawarta również informacja o składzie zespołu inspekcyjnego (Rozdział II projektu).

Zgodnie z § 8 ust. 1 projektu skład zespołu inspekcyjnego w jednostce kontrolowanej określony jest w upoważnieniu do przeprowadzenia kontroli, wydanym przez Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego.

W § 8 ust. 2 przedstawiono uprawnienia członków zespołu inspekcyjnego, którzy w zakresie wynikającym z upoważnienia uprawnieni są do wstępu do wszystkich pomieszczeń kontrolowanego i wglądu do wszelkich dokumentów i danych zawartych w systemie informatycznym kontrolowanego, sporządzania uwierzytelnionych odpisów, kopii lub wyciągów z dokumentów (w tym również z tych będących w formie elektronicznej) oraz zestawień i danych niezbędnych do prowadzenia kontroli. Ponadto członkowie zespołu inspekcyjnego uprawnieni są do żądania terminowego udzielenia pisemnych i ustnych wyjaśnień w zakresie objętym kontrolą (pkt 5). Należy zaznaczyć, że jednostka kontrolowana zobowiązana jest do zapewnienia warunków i środków będących w dyspozycji kontrolowanego niezbędnych do sprawnego przeprowadzenia kontroli (pkt 6).

Zgodnie z § 9 ust 1 skład zespołu inspekcyjnego może ulec zmianie, jednak w takim przypadku zgodnie z § 9 ust 2 konieczne jest każdorazowo przekazanie odpowiedniego upoważnienia do prowadzenia kontroli.

Zgodnie z § 10 zespół inspekcyjny może je prowadzić również w niepełnym składzie, jednak zgodnie z art. 65 ust. 1 ustawy powinien być złożony z co najmniej dwóch osób, powoływanych spośród pracowników Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego. Jako skład niepełny należy rozumieć sytuację, gdy nie wszyscy inspektorzy wchodzący formalnie w skład zespołu uczestniczą fizycznie przy przeprowadzaniu danej czynności (np. gdy dokumenty przegląda jedynie dwóch spośród dziesięciu członków zespołu).

W § 12 projektu wprowadzono możliwość wyłączenia od udziału w czynnościach kontrolnych inspektora z jednoczesną koniecznością przekazania informacji na temat przyczyny inspektorowi kierującemu kontrolą a kierujący swojemu przełożonemu. Zgodnie z § 9 ust 2 o zmianie składu zespołu należy również poinformować jednostkę kontrolowaną, co powinno sprzyjać realizacji zasady transparentności działań organów administracji.

W rozdziale III projektu zamieszczono regulacje uszczegóławiające od strony formalnej sposób dokonywania niektórych czynności kontrolnych. Ponadto doprecyzowano procedury towarzyszące rozpoczęciu kontroli oraz współpracy jednostki kontrolowanej z zespołem inspekcyjnym. Szczególny nacisk położono na kontrolę dokumentów źródłowych oraz składanie wyjaśnień ustnych lub pisemnych.

Zgodnie z § 13 ust. 1 rozporządzenia niezwłocznie po przybyciu zespołu inspekcyjnego do lokalu jednostki kontrolowanej kierujący kontrolą powiadamia o tym odpowiednie osoby z kierownictwa tej jednostki. W przypadku, gdy kontrola dotyczy centrali kasy lub Kasy Krajowej będą to prezes albo inny członek zarządu tej kasy lub Kasy Krajowej, a w razie ich

nieobecności osoba czynna w lokalu kasy lub Kasy Krajowej. Natomiast, jeżeli kontrola odbywa się w oddziale kasy lub Kasy Krajowej powiadomienia dokonać należy wobec dyrektora oddziału lub innej osoby kierującej tą jednostką, a w razie ich nieobecności wobec osoby czynnej w lokalu oddziału. Przed przystąpieniem do wykonywania czynności kontrolnych inspektorzy okazują upoważnienie i legitymacje służbową (§ 13 ust. 2)

O rozpoczęciu czynności kontrolnych zarząd lub osoba kierująca jednostką kontrolowaną informuje pracowników w sposób przyjęty w danej jednostce (§ 13 ust. 3 projektu). Regulacja ta ma służyć zapewnieniu właściwego przygotowania kasy na przyjęcie zespołu inspekcyjnego, tak aby pracownicy jednostki kontrolowanej nie byli zaskoczeni obecnością inspektorów i wykonywanymi przez nich czynnościami. W tym kontekście właściwe, odpowiednio wczesne poinformowanie pracowników ułatwi przeprowadzenie kontroli w sposób sprawny i bez zbędnych przerw, co powinno leżeć także w interesie samej kasy.

Paragraf 14 projektu reguluje podstawowe aspekty wzajemnej współpracy inspektorów z kierownictwem jednostki kontrolowanej wskazując na konieczność zapewnienia odpowiednich warunków do sprawnego przeprowadzenia czynności kontrolnych takich jak: udostępnianie do korzystania niezbędnych urządzeń technicznych, niezwłoczne przedstawianie do kontroli żądanych ksiąg, dokumentów lub wyciągów, zestawień, danych oraz terminowe udzielanie wyjaśnień.

Paragraf 15 ust. 1 projektu odnosi się do miejsca przeprowadzania czynności kontrolnych. Art. 65 ust. 2 ustawy stanowi, że zespół inspekcyjny powinien kontrolować dokumenty źródłowe w pomieszczeniach kasy lub Kasy Krajowej. Szerszy zakres normowania ma natomiast art. 80a ust. 1 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, nakazując aby cała kontrola, poza wyjątkiem wskazanym w ust. 2 ww. przepisu, przeprowadzana była w siedzibie kontrolowanego lub w miejscu wykonywania przez niego działalności gospodarczej. Uwzględniając obie wyżej wymienione regulacje prawne § 15 ust. 1 projektu potwierdza obowiązek przeprowadzania czynności kontrolnych w lokalu jednostki kontrolowanej. Jednocześnie jednak przedmiotowy przepis wskazuje w jaki sposób odczytywać należy w świetle ustawy art. 80a ust. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. Mianowicie poszczególne czynności kontrolne mogłyby być wyjątkowo przeprowadzane poza lokalem przedsiębiorcy, to jest w siedzibie Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego. Poza lokalem kasy mogłyby być przeprowadzane jedynie czynności inne niż te wymienione w art. 65 ust. 2 ustawy, czyli czynności inne niż badanie dokumentów źródłowych a wykonywanie czynności kontrolnych w siedzibie Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego jest uzasadnione potrzebą usprawnienia w ten sposób prowadzenia kontroli.

Zgodnie § 15 ust. 2 projektu w zakresie w jakim jest to niezbędne dla dokonania czynności kontrolnych inspektorzy są uprawnieni do poruszania się po lokalu jednostki kontrolowanej i wstępu do poszczególnych pomieszczeń. Wstęp do pomieszczeń odbywałby się za okazaniem legitymacji służbowej. Przepis ten pośrednio potwierdza, że czynności kontrolne mogą być przeprowadzane nie tylko w specjalnie do tego celu wyznaczonych pomieszczeniach jednostki kontrolowanej, jak również ustanawia pewien standard dostępu inspektorów do poszczególnych pomieszczeń kasy, tak aby nie utrudniać nadmiernie jej codziennej działalności. Projektodawca przyjął założenie, że inspektorzy mogą wejść do danego pomieszczenia tylko wówczas, gdy w ich opinii jest to niezbędne dla dokonania czynności kontrolnych. Ponadto, aby rozwiązać potencjalne wątpliwości pracowników kasy co do tożsamości i umocowania osób wchodzących do poszczególnych pomieszczeń zastrzeżono, że będzie to możliwe dopiero po okazaniu przez inspektora legitymacji służbowej.

W § 15 ust. 3 projektu uregulowano kwestię udostępniania dokumentów źródłowych kasy poza lokal, w którym prowadzi ona działalność. Ze względów ochrony bezpieczeństwa

dokumentów i zawartych w nich informacji, częstokroć objętych tajemnicą przedsiębiorstwa, a więc chronionych prawnie, w projekcie przyjęto, że oryginały dokumentów i innych nośników informacji nie mogą być w jakikolwiek sposób udostępniane przez inspektorów poza lokal jednostki kontrolowanej.

Paragraf 15 ust. 3 projektu odnosi się wyłącznie do oryginałów dokumentów i nośników informacji, natomiast sposobu postępowania z ich kopiami dotyczy § 15 ust. 4 projektu. Zgodnie z tym przepisem kopie materiałów źródłowych mogłyby być wynoszone przez inspektorów poza lokal jednostki kontrolowanej tylko, gdy czynność kontrolna przeprowadzana jest w siedzibie urzędu obsługującego Komisję Nadzoru Finansowego. Należy zauważyć, że przedmiotowa regulacja ogranicza zakres kopii dokumentów i nośników informacji, które mogą być wyniesione na jej podstawie jedynie do tych niezbędnych do przeprowadzenia danej czynności kontrolnej. W każdym więc przypadku decyzja zespołu inspekcyjnego o wyniesieniu kopii powinna być poprzedzona analizą ich przydatności z punktu widzenia przeprowadzanych działań kontrolnych. O wynoszonych kopiach dokumentów i nośników informacji kierujący kontrolą ma obowiązek niezwłocznie zawiadomić na piśmie jednostkę kontrolowaną.

Ze względu na szczególne znaczenie dokumentów i nośników informacji, wskazujących na wystąpienie nieprawidłowości w jednostce kontrolowanej, niezbędne jest, aby ich kopie znalazły się w urzędowej dokumentacji z przeprowadzonej kontroli, jako podstawa dla podejmowanych następnie działań pokontrolnych. Z tego też względu § 15 ust. 5 projektu stanowi, że w celu załączenia do dokumentacji sprawy członkowie zespołu inspekcyjnego mogą wynosić poza lokal jednostki kontrolowanej kopie dokumentów i nośników informacji, uznanych za istotny materiał dowodowy z kontroli. Również i w tym przypadku kierujący kontrolą niezwłocznie zawiadamia na piśmie jednostkę kontrolowaną o wynoszonych kopiach dokumentów i nośników informacji.

§ 16 ust. 1 projektu przewiduje, że inspektor wyznacza termin na przekazanie informacji przez jednostkę z uwzględnieniem rodzaju dokumentów i nośników informacji oraz przewidywanego czasu potrzebnego na ich wyszukanie lub przedstawienie w sposób i formie zgodnej z żądaniem. Rodzaj żądanych materiałów byłby w tym przypadku o tyle istotny, że pozwalałby określić czy są one w codziennym użyciu, czy też raczej konieczne będzie ich wyszukanie w zbiorach archiwalnych. Intencją projektodawcy jest bowiem, aby wyznaczony przez inspektora termin był realny, tzn. umożliwiał jednostce kontrolowanej terminowe wywiązanie się z obowiązku, przy jednoczesnym zachowaniu normalnego trybu i organizacji jej pracy.

§ 16 ust. 2 projektu reguluje sposób zwracania się inspektorów do jednostki kontrolowanej o udostępnienie im dokumentów i nośników informacji, a także ich kopii. Żądając tych materiałów źródłowych inspektor wskazuje jakie konkretnie dokumenty lub nośniki mają mu zostać przedstawione i w jakim terminie. Jeżeli otrzymuje oryginały dokumentów i nośników informacji, to ich otrzymanie oraz zwrot musi potwierdzić na piśmie jeśli wymaga tego jednostka kontrolowana.

Zgodnie z § 17 ust. 1 projektu kopie dokumentów i nośników informacji, podlegających badaniu w trakcie prowadzenia czynności kontrolnych, inspektor może sporządzać samodzielnie. Nie musi on zatem od razu żądać kopii dokumentów – może bowiem powielić materiały, gdy tylko uzna to za stosowne, przykładowo gdy po zapoznaniu się z ich treścią stwierdzi, że mają one charakter istotnego materiału dowodowego z kontroli. Ponadto inspektor nie potrzebuje zgody jednostki kontrolowanej na powielenie tychże materiałów.

W § 17 ust. 2 uregulowano zasady ponoszenia kosztów tłumaczeń udostępnianych inspektorom dokumentów i informacji. Koszty te miałyby ponosić jednostka kontrolowana,

wówczas, gdy żądanie sporządzenia tłumaczeń przedstawił jej kierownik kontroli. W celu sprawdzenia wiarygodności i poprawności tłumaczenia wraz z samym tłumaczeniem przedkłada się oryginał lub kopię przetłumaczonego dokumentu lub informacji.

Paragraf 18 ust. 1 projektu dotyczy terminu zwrotu kontrolowanych materiałów źródłowych. Oryginały otrzymanych od jednostki kontrolowanej dokumentów powinny być zwrócone najpóźniej w dniu zakończenia kontroli. Zwrotu dokonywałby kierujący kontrolą lub inny członek zespołu inspekcyjnego. Zwrot potwierdzany jest również pismem jeśli wymaga tego jednostka kontrolowana (zgodnie z § 16 ust. 2 projektu).

Obowiązek zwrotu dotyczy wszystkich oryginałów dokumentów z wyjątkiem kopii materiałów źródłowych i nośników informacji., które zostaną uznane za materiał dowodowy z kontroli. Definicja zawarta w § 2 pkt 6 materiałem dowodowym określa materiał źródłowy potwierdzający wystąpienie nieprawidłowości w jednostce kontrolowanej. Gromadzenie przez inspektorów tego typu materiałów wydaje się szczególnie istotne w kontekście ustalenia wyników kontroli i podejmowanych na tej podstawie działań pokontrolnych. Zgodnie § 18 ust. 2 zespół inspekcyjny dokonuje oceny uznania kopii dokumentów i innych nośników informacji za materiał dowodowy z kontroli stanowiący tym samym dokumentację roboczą z kontroli.

W § 19 ust. 1 projektu uregulowano jeden z rodzajów czynności kontrolnych jakim są wyjaśnienia pracownika jednostki kontrolowanej. Zgodnie z projektem będą one mogły być składane ustnie lub na piśmie w zależności od decyzji kierującego kontrolą. Decyzja taka znajdowałaby swój wyraz w żądaniu udzielenia wyjaśnień przekazywanym w formie pisemnej członkowi zarządu kasy lub Kasy Krajowej. Natomiast w przypadku oddziału kasy lub Kasy Krajowej żądanie byłoby kierowane do dyrektora lub osoby kierującej kontrolowaną jednostką organizacyjną. Odmowa udzielenia wyjaśnień przez pracownika zgodnie z § 19 ust. 2 stanowi podstawę do podjęcia przez Komisję Nadzoru Finansowego działań nadzorczych wskazanych w ustawie.

Zgodnie z regulacją § 19 ust. 3 projektu pracownik wezwany do złożenia wyjaśnień będzie mógł wnioskować o umożliwienie mu udzielenia wyjaśnień w najwcześniejszym dogodnym dla niego terminie. Tego typu wniosek pracownika będzie zasadny jedynie wówczas, gdy z usprawiedliwionych przyczyn nie mógłby on udzielić wyjaśnień ustnych lub pisemnych w terminie wskazanym w żądaniu przez kierującego kontrolą. W przedmiotowym wniosku pracownik, uzasadniając swoją prośbę, podawałby także najwcześniejszy możliwy termin, w którym mógłby złożyć wyjaśnienia. Regulacja taka ma na celu wyjście naprzeciw uzasadnionym okolicznościami potrzebom osób wezwanych do złożenia wyjaśnień, z tego też względu kierujący kontrolą powinien w miarę możliwości przychylić się do przedkładanych przez nich wniosków. Przepis ten nie powinien być jednak wykorzystywany, jako narzędzie utrudniania prowadzenia kontroli w jednostce poprzez unikanie składania wyjaśnień. Mając to na uwadze projektodawca przewidział, że kierujący kontrolą mógłby nie uwzględnić wniosku w przypadku, gdyby ten był oczywiście bezzasadny lub zaproponowany w nim termin okazał się nazbyt długi.

W § 20 projektu przewidziano, że po zakończeniu przez zespół inspekcyjny przeprowadzania czynności kontrolnych w jednostce kontrolowanej kierujący kontrolą organizuje spotkanie końcowe w celu przedstawienia ustaleń kontroli a w szczególności stwierdzonych naruszeń przepisów prawa i występujących nieprawidłowości.

Rozdział IV projektu poświęcony został zagadnieniom dokumentacji poszczególnych czynności kontrolnych poprzez uregulowanie w nim zasad sporządzania protokołów z kontroli oraz doprecyzowanie kwestii podpisywania protokołów oraz zgłaszania zastrzeżeń i wyjaśnień do nich.

W § 22 projektu doprecyzowano ustawowe zasady oraz termin sporządzania protokołu z kontroli oraz określono jego treść. Zgodnie z § 22 ust. 1 protokół sporządzany jest zasadniczo przez kierującego kontrolą w terminie określonym w art. 69 ust. 5 ustawy tj. 30 dni liczonych w dniach roboczych od dnia zakończenia kontroli, który dysponuje niezbędnymi do tego dokumentacją roboczą z kontroli. Może on jednak polecić by w jego zastępstwie protokół został przygotowany przez innego członka zespołu inspekcyjnego.

W § 22 ust. 2 przedstawiono szczegółowo pozycje jakie powinien zawierać protokół poza podstawowymi informacjami w zakresie ustaleń pokontrolnych, w tym stwierdzonych naruszeniach przepisów prawa i nieprawidłowościach występujących w działalności jednostki kontrolowanej.

W § 22 ust. 3 i 4 doprecyzowano tryb przekazywania protokołów z kontroli poprzez wskazanie ich odbiorców odpowiednio dla czynności prowadzonych w kasach (Zarząd i Rada Nadzorcza kasy) oraz w Kasie Krajowej (Zarząd i Rada Nadzorcza Kasy Krajowej). Każdorazowo protokół przekazywany jest do Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego.

§ 22 ust. 5 wskazuje na konieczność przekazania przez kierującego kontrolą protokołów z kontroli w sposób zapewniający ich dostarczenie do jednostki kontrolowanej.

W § 23 projektu przedstawiono procedurę zatwierdzania protokołu. Zgodnie z § 23 ust. 1, w odniesieniu do art. 69 ust. 5 ustawy określono termin na jego podpisanie wskazujący na 14 dni roboczych liczonych od dnia przedłożenia na jego podpisanie przez jednostkę kontrolowaną. Należy zaznaczyć, że zgodnie z art. 69 ust. 6 ustawy protokół podpisywany jest przez kierującego kontrolą oraz dwóch członków zarządu jednostki kontrolowanej. Zgodnie z § 23 ust. 3 odmowa podpisania protokołu nie wpływa na jego ważność oraz prowadzenie postępowania pokontrolnego w szczególności wydania jednostce zaleceń po kontroli.

Należy zaznaczyć, że zgodnie z § 24 ust. 1 po podpisaniu protokołu nie dokonuje się w nim żadnych poprawek i dopisków z zastrzeżeniem wynikającym z § 24 ust. 2, tj. oczywiste omyłki pisarskie po pisemnym przekazaniu informacji do jednostki kontrolowanej mogą zostać sprostowane przez kierującego kontrolą poprzez ich parafowanie.

W przypadku gdy jednostka kontrolowana nie podpisała protokołu wskazując tym samym, że nie zgadza się z informacjami i ustaleniami dokonanyymi w protokole zgodnie z § 25 ust. 1 może zgłosić zastrzeżenia lub złożyć wyjaśnienia do protokołu, które zgodnie z § 25 ust. 2 powinny zostać zawarte w formie pisemnej oraz dołączone do każdego egzemplarza protokołu i przekazane do rozpatrzenia Urzędowi Komisji Nadzoru Finansowego. § 25 ust. 3 zobowiązuje organ nadzoru do przeprowadzenia oceny zasadności przekazanego zastrzeżenia a następnie do przygotowania pisemnego stanowiska wraz z uzasadnieniem podjętej decyzji, które dołączane jest do protokołu z kontroli.

Paragraf 26 projektu stanowi, że rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 27 października 2012 r.

Zawarte w projekcie regulacje nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597) dlatego też projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji.

W opinii projektodawcy regulacja nie mieści się w zakresie przedmiotowym zagadnień podlegających konsultacjom z Europejskim Bankiem Centralnym, zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady z dnia 29 czerwca 1998 r. (98/415/WE).

Stosownie do art. 64 ust. 3 ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych Minister Finansów wystąpi do Komisji Nadzoru Finansowego i Kasy Krajowej o wyrażenie opinii w sprawie projektowanego rozporządzenia.

W opinii projektodawcy projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej. W związku z art. 50 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.) należy podnieść, że projektodawca nie przewiduje, aby projektowane przepisy miały wpływ na sektor finansów publicznych, w tym zwiększenie wydatków lub zmniejszenie dochodów jednostek sektora finansów publicznych.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt zostanie udostępniony na stronach urzędowego informatora teleinformatycznego - Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji oraz Ministerstwa Finansów.

Pracownik właściwy w sprawie projektu:

Magdalena Jarosz
Starszy Specjalista
tel. 0-22 694-51-05
Wydział Sektora Bankowego
Departament Rozwoju Rynku Finansowego
Ministerstwo Finansów

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które będzie oddziaływał akt normatywny.

Projekt rozporządzenia będzie oddziaływał na spółdzielcze kasy oszczędnościowo – kredytowe, Krajową Spółdzielczą Kasę Oszczędnościowo – Kredytową oraz na Urząd Komisji Nadzoru Finansowego.

2. Konsultacje społeczne.

Projekt rozporządzenia będzie przekazany do zaopiniowania w ramach uzgodnień do Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo – Kredytowej, Związku Banków Polskich, Krajowego Związku Banków Spółdzielczych, Konferencji Przedsiębiorstw Finansowych, Krajowej Izby Biegłych Rewidentów.

3. Wpływ aktu normatywnego na dochody i wydatki sektora finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na dochody i wydatki sektora finansów publicznych.

4. Wpływ aktu normatywnego na rynek pracy.

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało bezpośredniego wpływu na rynek pracy. Rozporządzenie to bowiem uszczegóławia jedynie przepisy ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo – kredytowych.

5. Wpływ aktu normatywnego na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało bezpośredniego wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw. Rozporządzenie to bowiem uszczegóławia jedynie przepisy ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo – kredytowych.

6. Wpływ aktu normatywnego na sytuację i rozwój regionalny.

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało bezpośredniego wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

7. Źródła finansowania wprowadzenia aktu normatywnego.

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na dochody i wydatki sektora finansów publicznych nie ma konieczności wskazywania źródeł finansowania.